

MÚZEUM PREŽITÝCH EMÓCIÍ

THE MUSEUM OF EXPERIENCED EMOTIONS

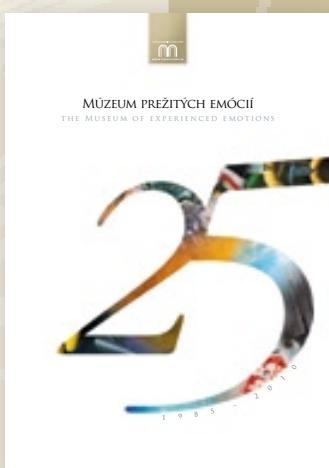

MÚZEUM PREŽITÝCH EMÓCIÍ

25.

výročie Múzea telesnej kultúry v SR

Autor	PhDr. Zdenka Letenayová
Lektoroval	Mgr. Viliam Karácsony
Jazyková úprava	PhDr. Lubomír Souček
Anglický preklad	Boris Čechvala
Foto	SZTK – Múzeum telesnej kultúry, Lucia Flendrovská, Anton Karpita, Miloslav Končok, Jan Súkup
Grafické vyhotovenie	Peter Buček (Artwell Creative, s.r.o.)
Náklad	500 ks

Prvé vydanie. Nepredajné. Publikácia bola vydaná s finančnou podporou
Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR

© Slovenské združenie telesnej kultúry – Múzeum telesnej kultúry v Slovenskej republike.
© SZTK – The Museum of Physical Culture in the Slovak republic.

ISBN 978-80-970491-9-5

M ú z e u m

prežitých emócií

Pozývame Vás i Vašich priateľov do sveta spomienok. Na mená osobností, na názvy klubov i podujatí. Na dátumy,

body, góly, sekundy, na víťazstvá, remízy, či prehry.

Opantajte sa športom - telesnou aktivitou súťaživého charakteru zrodenou v 19. storočí. Športom ako nositeľom tradičných a novovznikajúcich hodnôt, potrieb, symbolov, významov a znakov spoločnosti, považovaným za najrozšírenejšie sociálne hnutie súčasného sveta.

Napriek uvedenému na rozdiel od iných kultúrno - spoločenských a vedecko - technických odvetví šport čakal s masovejším zakladaním pamäťových inštitúcií, teda aj múzeí, do polovice 20. storočia. Na Slovensku až do roku 1985, keď bolo v Bratislave zriadené Múzeum telesnej kultúry v Slovenskej republike.

Na záver prvej štvrtstoročnice svojej existencie otvára

Múzeum telesnej kultúry v Slovenskej republike prostredníctvom vydania tejto publikácie pomyselnú prehliadku jubilejnej výstavy. Cez objektív mladých umeleckých fotografov Lucie Flendrovskéj a Antona Karpitu predstavuje dvadsať päť príbehov z našej športovej histórie, ktoré sú zhmotnené v predmetoch jedinečnej a zároveň jedinej špecializovanej športovej zbierky muzeálnej povahy na Slovensku. Žiaľ, táto zbierka pre permanentnú absenciu stáleho výstavného priestoru nie je verejnosti prístupná v reálnej podobe.

Ak vo Vás obrázky vyvolajú cit, pohnutie, dojatie, vzrušenie, či nebodaj rozčúlenie, táto publikácia splnila poslanie, pre ktoré múzeum prežitých emócií vzniklo a žije.

the Museum

of experienced emotions

We invite you and your friends to the world of memories.

Memories of personalities, names of clubs and events.

Memories of the dates, goals, moments, victories, ties or losses. Be thrilled by sport – physical activity of competitive character born in 19th Century. By sport as a bearer of traditional and newly created values, needs, symbols, meanings and signs of society. By sport which is considered to be the most spread social movement in the present world.

Despite the stated, and in contrast with other cultural-social and scientific-technical fields, the sport has waited with mass foundation of memory institutions, i.e. museums, until the half of 20th Century. In Slovakia they waited until 1985 when the Museum of Physical Culture in the Slovak republic has been found in Bratislava.

At the end of the first quarter-centennial of its existence the Museum of Physical Culture in the Slovak republic opens an imaginative survey of jubilee exhibition by means of this publication. Through the lens of young artistic photographers Lucia Flendrovská and Anton Karaita it represents twenty five stories from our sport history. They are materialized in the objects of a unique and the only specialized sport collection of museum character in Slovakia. Unfortunately, this collection, due to persistent absence of a constant exhibition space, is not accessible to public in real form.

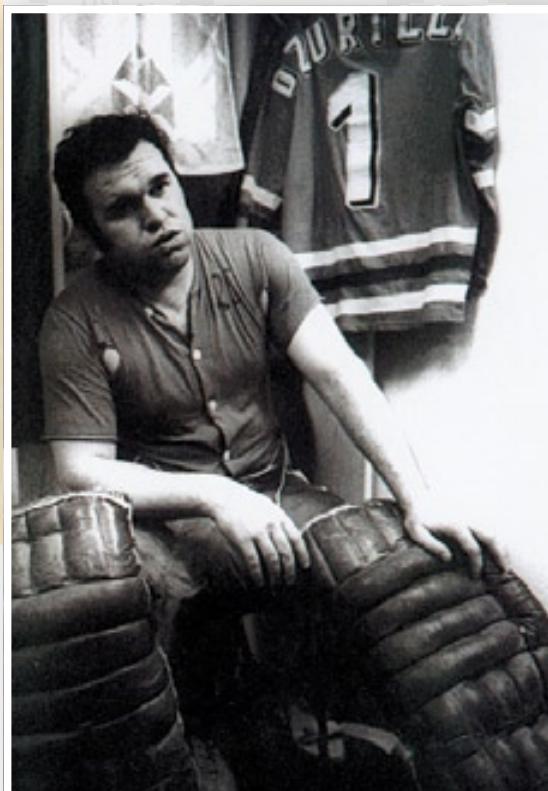
If the pictures will raise your feeling, emotion, sentiment, excitement or even anger, this publication fulfilled its mission due to which this museum of experienced emotions has come into its existence and is living.

VLADIMÍR Dzurilla

Hokejový brankár, vyhlásený in memoriam za najlepšieho slovenského hokejistu 20. storočia. Účastník troch zimných olympijských hier a desiatich majstrovstiev sveta ani z jedného vrcholného podujatia, na ktorých účinkoval v rozpätí trinástich rokov (1964 – 1977), neodchádzal bez medaily. Najväčšiu slávu si vyslúžil prakticky na sklonku kariéry v roku 1976, keď si na I. ročníku Kanadského pohára v prvom súboji tímu ČSSR s najväčšími hviezdami NHL uchoval čisté konto a mal leví podiel na historickej víťazstve nad dovtedy najsilnejším tímom Kanady. O rok neskôr získal svoj tretí titul majstra sveta. Múzeum vlastní dve Dzurillove hokejky značky Artis Super Special - jednu z roku 1970 a druhú, s ktorou chytal na MS 1972 v Prahe. Tá druhá je aj s podpismi našich hráčov, ktorí vybojovali na šampionáte po dlhých 23 rokoch zlaté medaily pre Československo.

Ice-hockey goal keeper was in memoriam declared to be the best Slovak goal keeper of 20th Century. The participant of three Winter Olympic Games and of ten World Championships, where he took part in the range of thirteen years (1964-1977), has never left any of these top events without a medal. The biggest fame he deserved virtually at the end of his career in 1976. At the first year of the Canadian Cup in the first game between Czechoslovakia and the biggest stars of NHL he saved a net account and had a lion's share on the monumental victory beyond the strongest (until that time) team of Canada. A year later he won his third title of the World Champion. The museum owns his two hockey sticks of brand Artis Super Special – one from 1970 and the second with which he guarded his hockey cage at the World Championship in Prague in 1972. The second one bears signatures of all players who have fought out gold medals for Czechoslovakia at this championship after the long 23 years.

EVA

Glesková-Lehocká

Utvorila dovedna 57 československých rekordov v šprintoch a niekoľko rokov patrila k najrýchlejším ženám na svete. Žiaľ, medaily z vrcholných podujatí ju obišli. Prítom len dva mesiace pred Hrami XX. olympiády 1972 v Mnichove počas medzištátneho stretnutia Maďarsko – ČSSR na budapeštianskom Népstadióne s horúčkou vyrovnila časom rovných 11 sekúnd svetový rekord v behu 100 m. K svetovému pridala na 200 m časom 23,4 s aj nový československý rekord. Tieto výkony ju zaradili k adeptkám na olympijský kov. V mnichovskom v dobre rozbehnutom olympijskom semifinále na 100 m však v druhej tretine trate zacítila silné pichnutie v stehennom svale. S natrhnutým umŕtveným svalom dobehla vo finále ako posledná, na ôsmom mieste. Boli to Gleskovej posledné veľké preteky v kariére. Žlté tretry, v ktorých vyrovnila svetový rekord, darovala do múzea v roku 1993.

She created altogether 57 Czechoslovak records in sprint and for few years she belonged to the fastest women of the world. Unfortunately, medals from the top events bypassed her. Only two months before the Games of the XXth Olympiad 1972 in Munchen, during the interstate meeting Hungary – Czechoslovakia at the Budapest Népstadión, despite of fever she reached time 11,0 seconds and tackled world record for 100m. To the world record she added also new Czechoslovak record for 200m with achieved time of 23,4s. These outputs ranked her among the adepts for Olympic metal. But in second third of a track of Munich's well started final she suddenly felt a sharp stabbing pain in her thigh muscle. With a torn and deaden muscle she ran to the finish on the 8th place. This was the last big competition of Eva Gleskova in her career. Yellow spiked running shoes, in which she tackled the world record, were donated by her to museum in 1993.

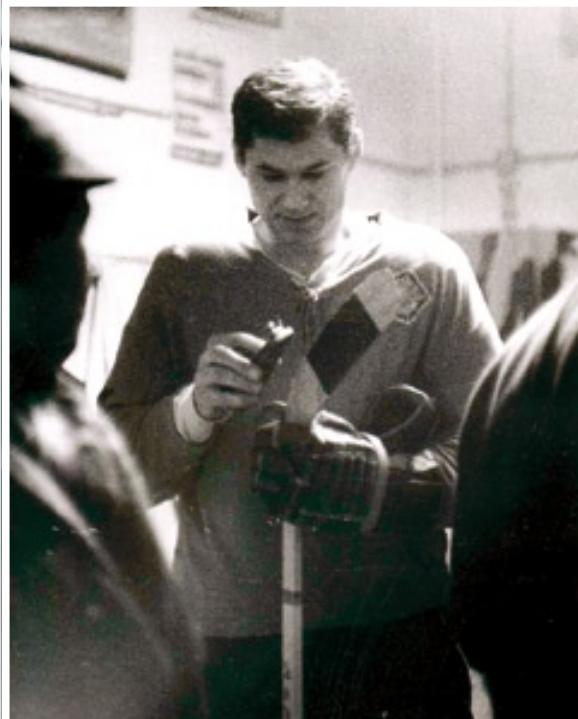

FRANTIŠEK Gregor

Hokejový obranca s tvrdou streľou potvrdil svoju povest aj na IX. zimných olympijských hráč 1964 v Innsbrucku, kde sa zapísal do listiny strelcov jedným gólem. Nádej na zisk striebornej olympijskej medaily tam tímu ČSSR odviala trpká prehra so Švédskom (3:8), o zisku bronzovej medaily pre československé mužstvo rozhodlo celkové skóre. Z kolekcie šiestich medailí Františka Gregora z vrcholných podujatí v ľadovom hokeji, múzeum získalo v roku 2009 do zbierok práve bronzovú olympijskú medailu z roku 1964, spolu s bronzovou medailou z majstrovstiev sveta v roku 1963.

Ice-hockey defender with a powerful shot confirmed his reputation also at the IXth Winter Olympic Games in Innsbruck in 1964, where he entered a list of shooters with one goal. Hope for Olympic silver medal for Czechoslovak team was blown away with the soar defeat with Sweden (3:8) and the overall score decided about the bronze medal for Czechoslovakia. From the set of six top events medals of František Gregor the museum has gained into its collection right the Olympic bronze medal of 1964 together with the World Championship bronze medal of 1963.

INAK

MARTIN Gregor

Nazvali ho posledným grófom v hádzanej na Slovensku. Jeho hráčska i trénerská cesta bola lemovaná viacerými úspechmi. V roku 1963 ako hráč Dukly Praha zažil pocit radosti z víťazstva v Európskom pohári majstrov, o štyri roky neskôr bol v základnej zostave mužstva, ktoré po dramatických bojoch získalo pre Československo jediný titul majstra sveta v histórii. Ako tréner získal domáce majstrovske tituly s hádzanárkami ZVL Prešov a s hádzanármi Tatranu Prešov, úspešný bol aj pri slovenskej mužskej reprezentácii. Keď v roku 2006 zomrel, rozhodla sa dcéra Martina Gregora uložiť jeho reprezentačný dres a medailu z majstrovstiev sveta do trvalého depozitu v múzeu.

They called him the last count of handball in Slovakia. His career of player as well as of coach was lined with many successes. In 1963 as a member of Dukla Praha he experienced a feeling of joy from the victory at the European Champion Cup and four years later he was in a basic line up of the team, which won, after dramatic duels, for Czechoslovakia the only title of the world champion in its history. As a coach he won national titles with women's team ZVL Prešov and men's team Tatran Prešov. He was successful also with the national men's team. After his death in 2006 the daughter of Martin Gregor decided to place his national dress and medal from the World Championship to the permanent deposit of museum.

JOZEF Herda

Na Hrách XI. olympiády 1936 v Berlíne si vybojoval striebornú olympijskú medailu v zápasení v gréckorímskom štýle do 66 kg. Olympijský kov získal ako historicky prvý Slovák v československom dresе. O štyridsať rokov túto svoju najcennejšiu trofej predal do Múzea mesta Bratislavы, aby sa ako turista mohol zúčastniť na Hrách XXI. olympiády 1976 v Montrealе. Časť z Herdovej rozsiahlej športovej pozostalosti získalo Múzeum telesnej kultúry v SR v rokoch 2004 a 2010 darom od rodiny. V Herdovom albume fotografií z OH 1936 sa zachoval aj vzácny podpis prvej slovenskej olympijskej medailistky, športovej gymnastky Matyldy Pálfyovej, ktorá v Berlíne v súťaži družstiev získala striebornú medailu.

At the Games of the XIth Olympiad 1936 in Berlin he won a silver medal in wrestling – Greco-Roman competition – 66kg category. An Olympic metal has been won as a historically first Slovak in Czechoslovak dress. Forty years later he sold his most valuable trophy to the Bratislava City Museum. This enabled him to visit Games of the XXIst Olympiad in Montreal in 1976. A part of Herda's large sport inheritance by the Museum of Physical Culture in the Slovak republic in 2004 and 2010 as a gift from his family. In Herda's photo album there has been preserved also a valuable signature of the first Slovak Olympic female medalist – artistic gymnast Matylda Pálfyova, who won a silver medal at the women's team competition in Berlin.

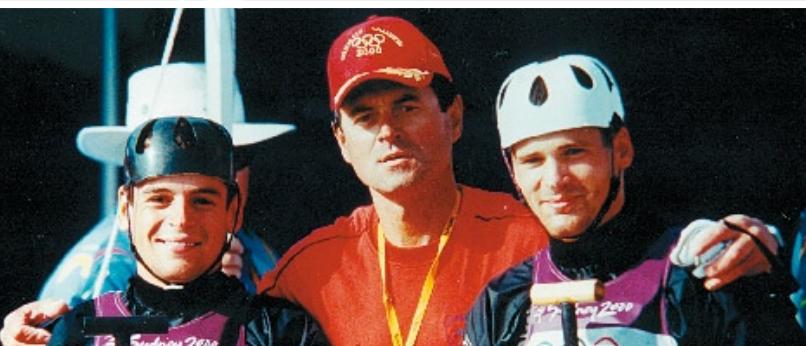

PAVOL A/AND PETER Hochschorner

„Nebola to tá pravá životná jazda, mali sme aj lepšie. Drobné nedostatky by sa našli. Zo športovej stránky bola iba štandardná. Ale celkom určite najdôležitejšia v našom živote“, povedal za bratov Peter Hochschorner po vybojovaní prvej z doterajších troch zlatých olympijských medailí, ktorú dvojčicku získali v Sydneji v roku 2000. Odvtedy sa prebojovali na čelo rebríčka medailovo najúspešnejších slalomárov na divokej vode v olympijskej histórii. Ako jediné dvojčicku v dejinách olympijských hier boli už trikrát spoločne ozdobení zlatými medailami. Loď z olympijských hier 2008 v Pekingu vlni venovali do Olympijského múzea v Lausanne. Olympijskú loď z Atén 2004 im predčasom ukradli. Zato tú prvú „zlatú“ loď zo Sydneja 2000 sa v roku 2010 rozhodli darovať Múzeu telesnej kultúry v SR.

“It was not the right life drive, we had already had better. Small shortages could be found. From the point of view of sport it was standard. But, for sure, it was the most important one in our life,” said on behalf of both twins Peter Hochschorner after winning the first of three Olympic gold medals in Sydney in 2000. Since that day they have fought through up to the head in ranking of the most successful wild water athletes in the Olympic history. The only twins in the history of the Olympic Games were already three times decorated with gold medals. They decided to donate the boat from the Olympic Games 2008 in Beijing to the Olympic Museum in Lausanne. Their Olympic boat from Athens 2004 was stolen a time ago. But that first “gold” boat from Sydney 2000 they decided to donate to the Museum of Physical Culture in the Slovak republic.

VLADIMÍR Horváth

V umeleckej sfére bol známy ako vedúci koncertnej prevádzky Slovenskej filharmónie v Bratislave. Významne sa podieľal na organizovaní slovenského koncertného života. Bol spoluzačladeľom hudobných festivalov Hudobné leto v Piešťanoch a v Trenčianskych Tepliciach, Bratislavských hudobných slávností, iniciátorom založenia Komorného orchestra Slovenskej filharmónie a Tria Slovenskej filharmónie, ako aj zostavovateľom či spoluautorom príležitostných publikácií, bulletínov a festivalových programov. V športovej sfére si získal meno ako člen stolnotenisového družstva ŠK Bratislava, viacnásobného majstra Slovenska, predsedu Slovenského stolnotenisového zväzu a predsedu Čs. asociácie stolného tenisu a nehrajúci kapitán slovenského reprezentačného družstva. V histórii svetového stolného tenisu zostane zapísaný ako nehrajúci kapitán družstva ČSR, s ktorým zvíťazil na majstrovstvách sveta 1948 v Londýne. Športová pozostalosť Vladimíra Horvátha, ktorej súčasťou je aj majstrovská medaila, obohatila zbierky múzea v roku 2008.

In a sphere of art he was known as a head of a concert operation of the Slovak Philharmonic Orchestra in Bratislava. He significantly participated to the organization of the Slovak concert life. He was a co-founder of music festivals „Music Summer“ in Piešťany and Trenčianske Teplice, of „Bratislava Music Festival“. He was initiator of foundation of Chamber Orchestra of the Slovak Philharmony and Trio of the Slovak Philharmony as well as co-author who put together occasional publications, bulletins and festival programs. In the field of sport he gained reputation as a member of table tennis team ŠK Bratislava – multiple champion of Slovakia, chairman of the Slovak Table Tennis Association, Chairman of the Czechoslovak Association of Table Tennis and a non-playing captain of the Slovak National Team. In a world history of table tennis he will remain recorded as a captain of the Czechoslovak National Team with which he won the World Championship in London in 1948. The sport inheritance, where the champion medal is a part of it, enriched collections of museum in 2008.

STRANA 18

PAVOL Hurajt

Zneperspektívneho pretekára v klasickom lyžovaní stal sa olympijským medailistom. Po piatom mieste v pretekoch na 20 km a siedmom mieste v sprinte na 10 km v poslednej individuálnej disciplíne programu biatlonistov na XXI. zimných olympijských hráč vo Vancouvrí získal bronz v pretekoch s hromadným štartom na 15 km. Sľub, že keď sa skončí sezóna, niečo z olympiády pre múzeum pohľadá, dodržal. Koncom mája 2010 venoval svoje „medailové“, rukavice i čiapku z pretekov na 15 km z olympiády vo Vancouvrí a k tomu ako bonus aj svoje lyžiarske palice.

From an unpromising athlete in cross-country skiing he became an Olympic medalist. After 5th place in Men's 20 km individual and 7th place in Men's 10 km sprint in the final individual competition of the biathlon program at the XXIst Winter Olympic Games 2010 in Vancouver he won bronze medal in Men's 15 km mass start. He kept his promise that when the season would be over he would look for something for museum from the Olympics. At the end of May he donated his „medal“ gloves and cap from the Men's 15 km mass start race and as a bonus also his sticks.

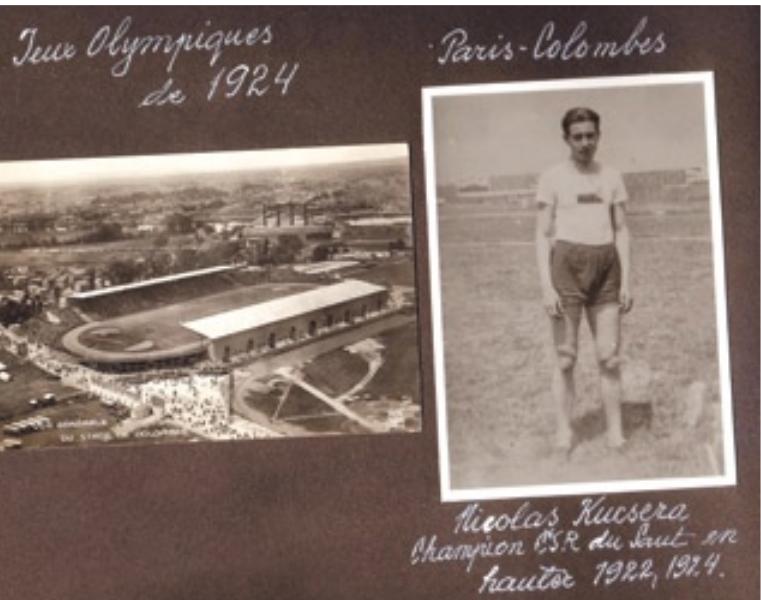

MIKULÁŠ Kucséra

Už v roku 1921 bol najlepším skokanom do výšky v Československej republike. V roku 1924 vyroval výkonom 185 cm československý rekord. O tom, že bol nominovaný na Hry VIII. olympiády 1924 v Paríži, sa dozvedel až na pražskej železničnej stanici, kam sa prišiel s atlétmi - olympionikmi rozlúčiť. Po vypočutí radostnej zvesti naskočil do už rozbiehajúceho sa vlaku. Dlhá cesta vlakom, zlé ubytovacie podmienky a nedostatočná strava sa však v Paríži podpísali pod Kucserov olympijský výkon. Skočil len 173 cm, nesplnil kvalifikačný limit a bol z ďalších súťaží vyradený. V roku 1994 jeho vdova darovala múzeu časť športovej pozostalosti. Zvyšok múzeum odkúpilo od pozostalých v roku 2002.

Already in 1921 he was the best high jumper in Czechoslovak republic. In 1924 his output 185 cm equalized Czechoslovak record. About his nomination to the Games of the VIIIth Olympiad 1924 in Paris he learned only at the Prague railway station where he came to say goodbye to track and field athletes - Olympians. After learning this joyful news he jumped on the moving train. But the long journey, unsuitable accommodation and insufficient nutrition marked Kucséra's Olympic performance. He jumped only 173 cm and did not meet the qualification limit therefore he was excluded from further competition. In 1994 the widow after Mikuláš Kucséra gifted part of his sport inheritance to museum. The rest was bought from his family in 2002.

JOZEF Labuda

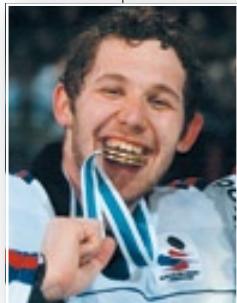
Patrial k univerzálnym volejbalistom a k jeho najväčším želaniam patrila účasť na olympijskom turnaji v Tokiu 1964, kde mal volejbal olympijskú premiéru. Pri predpoludňajšej rozcvičke pred úvodným zápasom volejbalistov ČSSR s družstvom Maďarska spolubývajúci Boris Perušič zbadal zmenu na Labudovom očnom bielku. Okamžité vyšetrenie lekárov potvrdilo podozrenie na žltačku. Nasledovala izolácia na infekčnom oddelení a kontakt s olympijským zápolením mu odvtedy zabezpečovala len televízna obrazovka. Z izby sa radoval na diaľku so spoluhráčmi aj zo zisku druhého miesta. Napriek odporúčaniu lekárov si presadil, že domov pocestuje spolu s výpravou. Pred odchodom z olympijskej dediny mu pred nastúpením družstvom tréner Josef Brož zavesil na krk striebornú olympijskú medailu - ako uznanie za odvedenú predolympijskú prípravu. O necelý rok potvrdil svoju povest na Svetovom pohári v Poľsku, kde ho zaradili do all stars tímu. V roku 1966 sa v Prahe podieľal na zisku titulu na majstrovstvách sveta. Múzeum Labudovu olympijskú medailu i medailu z MS 1966 získalo do zbierok v roku 1994. Lopta z tokijského finále sa našla v pozostalosti rozhlasového reportéra Gaba Zelenaya a je taktiež súčasťou zbierok múzea.

He belonged to universal volleyball players and a desire to participate at the Olympic tournament in Tokyo, where volleyball had its premiere, was one of his biggest wishes. During the morning warm-up before an opening game of the Czechoslovak team with Hungary a room-mate Boris Perušič saw a change on his eye sclera. Immediate medical examination confirmed suspicion of hepatitis. Isolation at the infection department followed and from that moment a contact with Olympic competing was provided through TV screen. From distance he with his team mates rejoiced in winning the second place. Despite a recommendation of physicians he enforced he could travel back with delegation. Before departure from the Olympic Village coach Jozef Brož decorated him before the team with the Olympic silver medal as an appreciation for the worked out preparation. Not a whole one year later he confirmed his reputation at the World Cup in Poland where he was included to the All Stars team. In 1966 he participated to winning of title at the World Championship. Museum succeeded to gain Labuda's Olympic medal for its collection as well as medal from the World Championship in 1994. The ball from Tokyo final has been found in an inheritance of radio reporter Gabo Zelenay and is also a part of museum collections.

JÁN Lašák

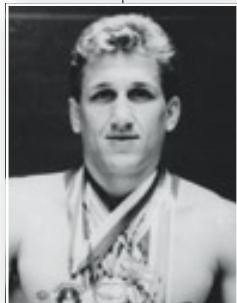
Jedenásteho mája 2002 prežilo Slovensko jeden z najeuforickejších športových dní v histórii. Slovenskí hokejisti zvíťazili v hale Scandinavium v Göteborgu nad tímom Ruska 4:3 a stali sa majstrami sveta. Jedným z hrdinov turnaja bol aj brankár Ján Lašák. Práve jeho hokejka z majstrovstiev sveta s podpismi spoluhráčov púta pozornosť návštěvníkov priležitostných výstav múzea od júna 2002.

On 11th May 2002 Slovakia experienced one of the most euphoric sport days in its history. Slovak ice-hockey players defeated Russian team in sports hall Scandinavium in Göteborg and became world champions. Goal keeper Ján Lašák was one of the heroes of the tournament, too. Right his stick with signatures of team mates from the World Championship attracts attention of visitors of occasional exhibitions of the museum since Jun 2002.

INNOCENT

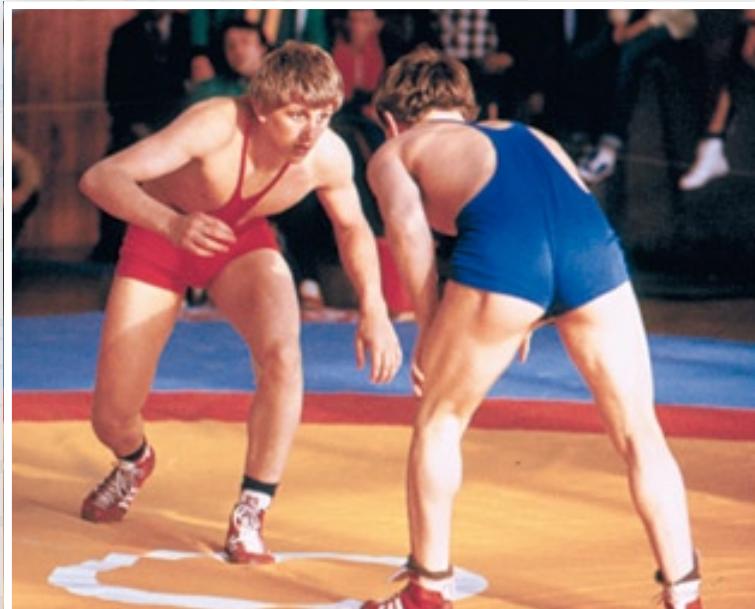

JOZEF Lohyňa

Dlhoročná kariéra najúspešnejšieho slovenského zápasníka v histórii vyvolávala obdiv na celom svete. Jej vrcholom bol zisk titulu majstra sveta 1990 a olympijský bronz zo Soulu 1988.

Stretli sme sa po prvý raz v jeho pražskom byte v roku 1991. Múzeum vtedy pripravovalo v rámci Všeobecnej výstavy špecializovanú športovú výstavu a Jozef Lohyňa v tom čase zápasil ako pretekár za PSK Olymp Praha. Svoj prísľub dodržal a onedlho pri návštave Bratislavu do múzea priniesol za tašku športových predmetov. Medzi nimi aj dres a tenisky, v ktorých na Hrách XXIV. olympiády 1988 v Soule v súboji o bronz vo voľnoštýliarskej kategórii do 82 kg porazil Alexandra Tambovceva zo ZSSR.

Long-time career of the in history most successful Slovak wrestler aroused admiration in the whole world. Winning the title of the world champion in 1990 and the Olympic bronze in Seoul in 1988 was his climax. For the first time we met in his Prague flat in 1991. Those days museum was preparing special sports exhibition within a general one. At that time Jozef Lohyňa was combating as a representative of PSK Olymp Praha. He kept his promise and soon, during his visit of Bratislava, he brought a bag of sports items to the museum. Among them there were sports dress and shoes in which he defeated Alexander Tambovcev from USSR in duel for bronze medal in freestyle in 82 kg category in Seoul at the Games of the XXIVth Olympiad 1988 in Seoul.

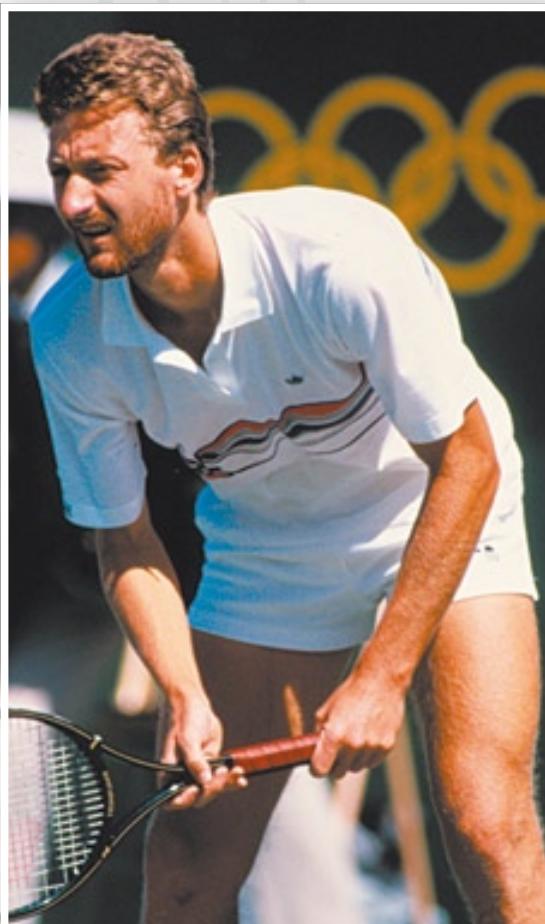
MILOŠ Mečíř

„Je

to nádherné, keď človek hrá za ideu a nie za peniaze“ – to sú slová olympijského víťaza v tenise zo Soulu 1988 Miloša Mečíra. V Soule sa tenis po dlhých 64 rokoch vrátil do olympijského programu, odkiaľ ho vyradili pre porušenie kedysi striktných pravidiel amaterizmu. V semifinále považovanom za vyvrcholenie olympijského turnaja v dvojhre mužov Mečíř zdolal svojho premožiteľa z júlového wimbledonského semifinále Švéda Stefana Edberga a vo finále v päťsetovom zápase Tima Mayotta z USA. K zlatej olympijskej medaile pridal neočakávane s Milanom Šrejberom aj bronzovú zo štvorhy. Drevenú tenisovú raketu z olympijského obdobia daroval do múzea v roku 1995.

„It

is beautiful when a man plays for idea and not for money” – these are words of Olympic champion in tennis from Seoul in 1988 – Miloš Mečíř. After long 64 years tennis has in Seoul come back to the Olympic program from which it was excluded for breaking formerly strict rules of amateurism. In semifinal, which was considered to be highlight of Olympic men's singles tournament, Mečíř beat his defeated from July Wimbledon tournament – Swede Stefan Edberg and in five set final he beat Tim Mayott from the USA. To the Olympic gold medal he together with Milan Šrejber added unexpectedly a bronze one from the men's doubles. He gave wooden racket from the Olympic period to museum in 1995.

MARTINA Moravcová

Svoju prvú veľkú medailu z vrcholnej súťaže dospelých získala plavkyňa Martina Moravcová na majstrovstvách Európy 1993 v Sheffielde - striebornú za druhé miesto na 100 m voľný spôsob. V ďalších rokoch sa z nej stala ozajstná multimedalistka. Z desiatok cenných kovov pre ňu najväčšiu hodnotu majú dve strieborné medaily z Hier XXVII. olympiády 2000 v Sydney. Najmä zisk tej prvej – na 100 m motýlik – jej priniesol obrovskú eufóriu. Aj s odstupom času hovorí, že to bola najemotívnejšia chvíľa jej kariéry. Ďalšie striebro pridala na 200 m voľný spôsob, kde ju len osem stotín sekundy delilo od najcennejšieho kovu. Už v roku 1994 obohatila prírastky múzea plavkami a čiapkou, v ktorých si vyplávala striebro na už spomínaných majstrovstvách Európy 1993 v Shieffelde. V roku 2001 do zbierky pribudlo aj športové oblečenie, v ktorom stála na stupni víťazov pri slávnostnom ceremoniáli odovzdávania olympijských medailí v Sydney.

Swimmer Martina Moravcová brought her first big medal from a senior top event at the European Championship in Sheffield in 1993 – silver medal for second place in 100 m freestyle. Next years she became a real multi-medalist. From among dozens of valuable metals the two have the biggest value for her – silver medals from the Games of XXVIIth Olympiad in Sydney in 2000. Especially the first one – 100m butterfly – brought enormous euphoria to her. With hindsight she says that it was the most emotive moment in her career. Next silver she added in 200m butterfly where only 8 hundredths of a second separated her from the most valuable metal. Already in 1994 she enriched accessions of museum by swimming suit and cap which she wore when winning silver at the already mentioned European Championship in Sheffield in 1993. In 2001 collection increased with sports wear in which she stood on the winner's rostrum during Olympic medals awarding ceremony in Sydney.

MARIANNA

Némethová-Krajčírová

Motiváciou k účasti na olympijských hrách 1964 v Tokiu bol prísľub zo strany Marikinho otca, že ak sa prebojuje do nominácie, môže si do činžiaka zaobstaráť psa - vlčiaka.

Mala 16 rokov a stala sa najmladšou členkou československej výpravy v Tokiu. Svojím výkonom v tíme športových gymnastiek na čele s fenomenálnou Věrou Čáslavskou prispela k zisku striebornej medaily v súťaži družstiev. Rovnaký úspech zaznamenala aj o štyri roky neskôr na Hrách XIX. olympiády v Mexico City, kde navyše obsadila nepopulárne štvrté miesto v preskoku. Striebornú olympijskú medailu z Mexico City spolu s medailami z majstrovstiev sveta a Európy, aj dokumentmi a predmetmi z aktívnej športovej činnosti darovala múzeu v roku 2002.

Promise of Marianna's father was a motivation to participate at the Olympic Games in Tokyo in 1964. If she succeeded to fight through the nomination criteria he would agree that she could bring an Alsatian to their apartment. She was 16 and she became the youngest member of the Czechoslovak delegation in Tokyo. With her performance within women's team of artistic gymnasts led by phenomenal Věra Čáslavská she contributed to winning the silver medal in team competition. The same success she recorded also four years later at the Games of XIXth Olympiad 1968 in Mexico City where the more she reached so unpopular fourth place in vault. She donated silver Olympic medal from Mexico City together with medals from World and European Championship and with documents and objects from active sports career to museum in 2002.

ONDREJ Nepela

Olympijský víťaz v krasokorčuľovaní (1972) bol rozhodnutý na vrchole športovej kariéry opustiť po pätnástich rokoch amatérsky ľad, dokončiť vysokú školu a skúsiť život v profesionálnej ľadovej revue. K jeho rozhodnutiu prispela aj zmena pravidiel hodnotenia, najmä zníženie významu povinných cvikov, v ktorých dominoval. Inú mienku však mali vtedajší predstaviteľia socialistických štátnych, straníckych a telovýchovných orgánov v Československu, ktorí chceli Nepelu vidieť na ľade aj o rok, počas majstrovstiev sveta v jeho rodnej Bratislave. Až po dlhom presvedčaní a príslove, že po majstrovstvách dostane povolenie odísť legálne do revue, sa rozhodol pre účasť. Na záver predviedol jednu zo svojich najlepších voľných jázd v kariére a získal po tretíkrát v sérii titul majstra sveta. Žiaľ, vo februári 1989 však prehral boj so smrteľnou chorobou. V roku 2000 mu titul najúspešnejšieho slovenského športovca 20. storočia udelili in memoriam. Len mesiac po jeho smrti darovala Ondrejova mama jeho športovú pozostalosť múzeu.

At the top of his sports career, after fifteen years on amateur ice in figure skating (1972) Olympic champion was decided to leave, to finish university studies and to try the life in professional ice-revue. Change of rules contributed to his determination too, especially the decreasing of the value of compulsory figures in which he dominated. But the socialist state, party and sport structures representatives of Czechoslovakia of that time had different opinion. They wanted to see Nepela on ice also next year during the World Championship in his native Bratislava. Only after a long urge and a promise to receive consent to leave legally for ice-revue he decided to take part. At the end he showed one of the best free skating in his career and he won title of the World Champion for the third time. Unfortunately, in February 1989 he lost his fight with a mortal disease. In 2000 he was in memoriam awarded with a title of the best Slovak athlete of 20th Century. Only one month after his death his mother gave his sport inheritance to museum.

VLASTIMIL Ružička

Jednou z prvých veľkých akvizícií v histórii múzea bola športová pozostalosť po cyklistovi Vlastimilovi Ružičkovi s množstvom trofejí, fotografií, medailí, ale - bez bicykla. Prvý pretekársky bicykel múzeum zakúpilo do zbierky až o rok neskôr, v roku 1988, od českého cyklistu Jana Veselého, vítaza Pretekov mieru z roku 1949, Ružičkovho reprezentačného kolegu. Ich nezabudnuteľné vzájomné cestné súboje a záverečné špury sa stali legendárnymi nielen v histórii československej cyklistiky. Spoločne sa výraznou mierou zaslúžili aj o víťazstvo československého družstva na Pretekoch mieru v rokoch 1950 a 1951. Tréningový bicykel Vlastimila Ružičku múzeum zakúpilo od súkromného zberateľa v roku 2009.

JAN Veselý

One of the first acquisitions in history of museum it was sports inheritance after cyclist Vlastimil Ružička together with number of trophies, photos, medals – but without bicycle. The first competitive bicycle was bought to museum one year later in 1988 from his representation colleague – Czech cyclist Jan Veselý, winner of Peace Race in 1949. Their unforgettable mutual road duels and final spurts became legendary not only in Czechoslovak history. Commonly they were significantly instrumental in victory of the Czechoslovak team in Peace Race in 1950 and 1951. The training bicycle was bought by museum from private collector in 2009.

JOZEF

Sabovčík

Po striebornom Karolovi Divínovi (1960) a zlatom Ondrejovi Nepelovi (1972) sa Jozef Sabovčík na XIV. zimných olympijských hráč v Sarajeve 1984 stal treťím slovenským olympijským medailistom v krasokorčuľovaní. Napriek dlhodobému tréningovému výpadku spôsobenému zranením kolena, so sebzaprením bojoval na olympijskom ľade naplno a skvelou technikou jazdy a skokanskou zručnosťou si vybojoval bronzovú medailu. V roku 1986 počas majstrovstiev Európy v Kodani ako prvý krasokorčuliar na svete skočil v oficiálnych pretekoch štvoritý skok – štvoritého odpichnutého rittbergera. Časť z kolekcie svojich športových odevov daroval v roku 1992 prostredníctvom rodičov do múzea. Medzi nimi aj dresy, v ktorých získal olympijský bronz a skočil prvý štvoritý skok.

After silver Karol Divín (1960) and gold Ondrej Nepela (1972) Jozef Sabovčík became the third Slovak Olympic medalist in figure skating at the XIVth Winter Olympic Games 1984 in Sarajevo. Despite a long interruption in training caused by injury of knee he fully fought with self-denial at the Olympic ice and through perfect technique and jumping skills he won a bronze medal. During the European Championship in Copenhagen in 1986 he as a first skater performed quadruple jump – quadruple toe loop jump. He donated part of his collection of sport suits through his parents to museum in 1992. Among them there are also suits in which he won Olympic bronze and performed the first quadruple jump.

INTRO

VILIAM Schrojf

Tesne pred začiatkom finálového súboja organizátori majstrovstiev sveta vo futbale 1962 v Chile odovzdali brankárovi bratislavského Slovana Viliamovi Schrojfovovi trofej pre najlepšieho brankára. Rozruch, ktorý vtedy okolo neho bol, ho však následne obral o koncentráciu. Finálový zápas mu vôbec nevyšiel a československé mužstvo prehralo s Brazíliou v pomere 1:3. „Čo som mohol robiť? Pri prvom góle som čakal roh, pri treťom som bol tak oslepený slnkom, že som loptu ani dobre nevidel“, povedal nešťastný po zápase. Schrojfovou striebornú plaketu pre najlepšieho brankára spolu so striebornou medailou múzeum vlastní od roku 1992.

Close on the beginning of the final match the organizers of the World Championship in football in Chile in 1962 delivered to Bratislava's club Slovan goal keeper Viliam Schrojf trophy for the best goal keeper. But the turmoil which was around him subsequently robbed his concentration. The final game did not come out well for him and the Czechoslovak team lost with Brazilia 1:3. „What could I do? At first goal I was expecting corner, at the third one I was rendered blind by sun so I did not see the ball at all“, said unhappy Schrojf after the match. His silver plaque for the best goal keeper together with silver medal is possessed by museum since 1992.

INNAY

DANIEL Šlachta

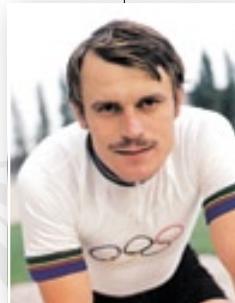
Stretli sme sa v Liptovskom Mikuláši v roku 2005. Daniel Šlachta mal 82 rokov a pred sebou už len necelé dva roky života. Čas s ním strávený pri na- hrávaní vyše 45-minútového záznamu pre zvu- kový archív múzea plynul neuveriteľne rýchlo. Sú na ňom zachytené farebné spomienky prvého slovenského zjazdára na ZOH v československom drese na V. zimných olympijských hrách 1948 v St. Moritzi, keď Vladimír Krajnák ako druhý zo Slovákov po zranení v tréningu na štart nenastúpil. Daniel Šlachta si v debate zaspomínał na prvé drevené lyže od kolesára z rodnej Demänovej, ktoré si miesto tuleňích pásov ovinnul halúzkami čečiny a tak vyšliapal až na vrchol Chopku, ale aj úsmevne konštatoval, že „pustiť sa na olympijskej zjazdovke je ľahko, ale ľažko je zahamovať“ pri hodnotení svojho štartu. Hrdý bol na majstrovstvá sveta 1954 vo švédskom Aare, ale bolestne hovoril o období vojny a strádania v kopcoch počas povstania, či o nepochopitelnom nezaradení do výpravy na VI. zimné olympijské hry 1952 v Oslo, hoci bol v sezóne najlepším zjazdárom v republike. Pri rozlúčke daroval do múzea svoje olympijské štartové číslo zo St. Moritzu. Po Šlachtovej smrti odo- vzdala manželka do múzea zvyšnú športovú pozostalosť, tak ako si to prial.

We

met each other in Liptovský Mikuláš in 2005. Daniel Slachta was 82 and he had two years of life ahead of him. The time spent with him recording over 45 minutes file for museum archive followed unbelievably fast. There are captured colorful memories of the first Slovak downhill skier in Czechoslovak dress at the Vth Winter Olympic Games 1948 in St. Moritz. The second Slovak Vladimír Krajnák did not board to start due to his injury during practice. In our debate Daniel Slachta cast his mind back to his first wooden skis received from wheel craftsman in native village Demänová. Instead of seal strips he wined his skis with spruce branches and in this way he walked up the top of Chopok. With smile he noted that „It is easy to launch downhill Olympic ski slope, but it is difficult to brake down,” while evaluating one’s own start. He was proud of the World Championship in Sweedish Aar in 1954 but he spoke painfully about war period and suffering during uprising or about incomprehensible non-inclusion into a delegation for the VIth Winter Olympic Games 1952 in Oslo despite he was the best downhill skier of the republic in that season. When parting he gave his Olympic starting number from St. Moritz to museum.

ANTON Tkáč

„Jazdil som na našom bicykli značky favorit za 2 400 korún. Všetci pretekári, mechanici, tréneri sa chodili na môj zázrak dívať a neveriacky krútili hlavami. Keď ho zbadal mechanik talianskej firmy Campagnolo, okamžite mi vymenil všetky súčiastky. Z pôvodného bicykla zostal len rám...“ spomíнал najlepší cyklista slovenskej histórie Anton Tkáč na svoju cestu za ziskom prvého titulu majstra sveta v šprinte v roku 1974 v Montreale. O dva roky neskôr, opäť v Montreale, sa na velodrome stal v šprinte aj olympijským víťazom. A tretiu zlatú korunu si vybojoval na majstrovstvách sveta 1978. Dúhové tričko majstra sveta a zlatú medailu z MS 1974 daroval do zbierok múzea v roku 2010.

„I rode on a Favorit brand bicycle which cost 2400 crowns. All competitors, mechanics, coaches came to watch my miracle and they turned their heads with disbelief. When a mechanic from Italian company Campagnolo spotted it, he immediately replaced all its parts. From previous bicycle only the frame remained...“, the best cyclist in Slovak history Anton Tkáč remembered his journey to achieve the first World Championship title in Montreal in 1974. Two years later, again in Montreal, he became an Olympic Champion in sprint at the velodrome. The third golden crown he won at the World Championship in 1978. He donated rainbowlike T-shirt of the world champion and a gold medal from the World Championship in 1974 to museum collection in 2010.

MICHAL Vičan

Michal Vičan je veľkou legendou slovenského futbalu. Najmä ako tréner, veď tím Slovana Bratislava v roku 1969 priviedol k zisku Pohára víťazov pohárov. V júli 1948 však bol ešte hráčom v plnej sile. Futbalisti ŠK Bratislava vtedy ako prvý slovenský klub išli na zámorský zájazd do Mexika a USA. Odleteli aj napriek tomu, že dva dni pred odletom futbalový odbor Československej obce sokolskej (vtedajšieho ústredného orgánu telovýchovy a športu v Československu) zájazd zakázal. Československý veľvyslanec v Mexiku dal hráčom ŠK (medzi nimi aj Vičanovi) po prílete prísľub, že ak vyhrajú prvý zápas v Atlante, zabezpečí, aby sa nemuseli vrátiť a po kračovali v odohratí všetkých dohodnutých stretnutí. Slub dodržal. Z ôsmich zápasov Slováci päť vyhrali, dva krát remizovali a len jeden prehrali. Najvýraznejší úspech dosiahli hráči víťazstvom nad Asturiou Espana v pomere 5:0. Ked v roku 1987 múzeum preberalo ako dar od Evy Vičanovej športovú pozostalosť po manželovi Michalovi, na čestnom mieste v jeho pracovni bola umiestnená lopta zo zápasu s Asturiou a mexické sombrero. Teda suveníry, ktoré si ako 23-ročný hráč priviezol z pamätného zájazdu.

He is a great legend of Slovak football. Especially as a coach, he brought a team Slovan Bratislava to the victory in Winner's Cup in 1969. He was a powerful football player in July 1948. For the first time a football team ŠK Bratislava travelled to the oversea tour to Mexico and the USA. They flew despite two days before flight a football section of the Czechoslovak Sokol unit (in those times a central body of physical education and sport in Czechoslovakia) banned the tour. Czechoslovak ambassador in Mexico gave a promise to players (Vičan was among them), if they won the first game against Atlanta they needed not return home and could continue in playing all eight arranged matches. The Slovak team won five games, two were equal and they lost only one game. Victory over Asturia Espana 5:0 was the most noticeable success. In 1987 museum received as a gift sports inheritance of Michal Vičan from his wife Eva. At an honorable place in his workshop there was placed a ball from game with Asturia and a Mexican sombrero. They were souvenirs he brought with himself from the memorable tour.

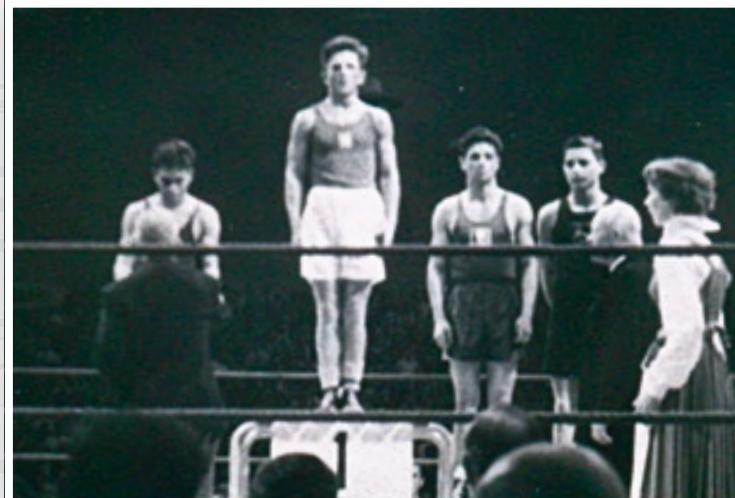

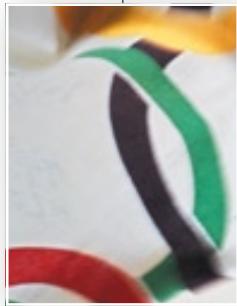
JÁN Zachara

Osemuncové, len 228-gramové kožené rukavice mal Ján Zachara na rukách natiahnuté iba v deväťminútovom olympijskom finále v boxe do 57 kg proti Talianovi Sergiu Capraru na Hrách XV. olympiády 1952 v Helsinkách. Triumfoval v ňom a po štyroch rokoch napodobnil zlatý „kúsok“ svojho vzoru a učiteľa Júliusa Tormu. Na slávnostnom privítaní pri návrate olympijskej výpravy v Prahe kráčal Zachara ako jediný Slovák medzi olympijskými víťazmi po boku manželov Zátopkovcov, z ktorých Emil bol najväčšou hviezdou helskej olympiády. V slávnostnom prejave, v ktorom sa podpredseda vlády ČSR menovite podákoval všetkým zlátym medailistom, jeho nespomenul. Boxer dodnes nevie príčinu, prečo naňho zabudol. Aj tieto spomienky rezonovali u Jána Zacharu v roku 1988, keď rukavice odovzdával do zbierok múzea.

*L*eather gloves weigh eight ounces – only 228 grams. Ján Zachara had pulled these gloves on in only 9 minutes Olympic final in boxing category to 57 kg against Italian Sergio Caprari at the Games of the XVth Olympiad 1952 in Helsinki. He triumphed there and after four years he reproduced a golden „deed“ of his teacher Július Torma. At the festive reception in Prague on the occasion of return of the Olympic delegation home he walked as the only Slovak alongside with Zátopek couple of which Emil was the greatest star of the Helsinki Olympiad. In his solemn address vicepremier thanked namely to all gold medalists but did not mention his name. Until now boxer do not know the reason why he forgot him. Also these memories were resonating when Ján Zachara was giving his gloves to museum collection in 1988.

Olympijská vlajka

Olympic flag Z/FROM MEXICO CITY 1968

Hry XIX. olympiády 1968 v Mexico City nesporne patria v histórii československého olympijského hnutia k najemotívnejším. Augustová okupácia krajiny vojskami Varšavskej zmluvy, ku ktorej došlo len niekoľko týždňov pred hrami, mobilizovala československých olympionikov k otvoreným antisovietskym postojom. Symbolom olympiády 1968 sa stala ich najúspešnejšia účastníčka, športová gymnastka Věra Čáslavská, ale aj americký skokan do diaľky Bob Beamon, autor „skoku do 21. storočia“. Skokom dlhým 890 cm razom prekonal o 55 centimetrov dovtedajší svetový rekord! Šok vzbudil aj jeho „kollega“ z výškarského sektoru Dick Fosbury, ktorý si o olympijské víťazstvo doskočil vtedy novátoriským štýlom menom flop, ktorý neskôr túto disciplínu úplne ovládol. V diskárskom kruhu favorizovaný Ludvík Daněk z ČSSR získal „len“ bronz, keď už štvrtý raz v sérii triumfoval Američan Al Oerter. V Mexico City súťažila v amerických farbách aj diskárka Olga Connollyová-Fikotová, ktorá ešte v Melbourne 1956 získala zlato pre Československo. Vedno s ňou bol na hráči aj jej manžel, takisto olympijský víťaz 1956 (v hode kladivom) Harold Connolly. Medzi hostami olympijských hier 1968 bol aj niekdajší najslávnejší športový pár sveta – atletickí šampióni Emil a Dana Zátopkovci z Československa. Autogramy týchto osobností – Čáslavská, Beamon, Fosburyho, Daněka, Connollyovcov i Zátopkovcov, ako aj mnohých ďalších (napríklad nečakanej víťazky súťaže v skoku do výšky Miloslavy Rezkovej z ČSSR) nájdete v drevenom ráme pod sklom na bavlnenej olympijskej vlajke. Našla sa v niekdajšom byte slávneho rozhlasového reportéra Gaba Zelenaya, ktorý reportoval z olympiády 1968 v Mexico City. Objavili ju tam pracovníci múzea, keď v roku 2004 preberali od vnučky do zbierok jeho bohatú pozostalosť. Vlajku si priniesol z olympiády ako najcennejší suvenír.

The Games of XIXth Olympiad 1968 in Mexico City indisputably belong to the most emotive in the history of Czechoslovak Olympic movement. An August occupation by the countries of Warsaw Pact, which was carried out only few weeks before the Games, mobilized Czechoslovak Olympians to the open anti Soviet stance. Artistic gymnast Věra Čáslavská, the most successful participant has become symbol of the Olympic Games 1968 as well as American long jumper Bob Beamon, author of „jump to the 21st Century“. With a jump long 890 cm he broke the previous record over 55 cm! Shock was made also by his „colleague“ from high jump sector Dick Fosbury, who jumped for his Olympic victory using an innovative style named flop, which has later overmastered this discipline. In a discuss circle favoured Ludvík Daněk from CSSR won „only“ bronze, where already for the forth time in series American Al Oerter triumphed. In Mexico City Olga Connollyová-Fikotová represented USA, whereas in Melbourne in 1956 she had won a silver medal for Czechoslovakia. Among the visitors of the Olympic Games 1968 there was also former best known sports pair of the world – athletics champions Emil and Dana Zátopek from Czechoslovakia. You can find autographs of these personalities – Čáslavská, Beamon, Fosbury, Daněk, Connoly and Zátopek and many others (for example an unexpected winner of women´s high jump competition Miloslava Rezková from Czechoslovakia) – on the cotton Olympic flag in the wooden frame under the glass. It was discovered in old flat of famous radio reporter Gabo Zelenay who reported from the Olympiad in Mexico City. It was spotted by employees of museum when they took over his rich inheritance for museum collection from his granddaughter in 2004. He brought the flag from the Olympiad as the most valuable souvenir.

SLOVENSKÉ ZDOLANIE

Mt. Everestu

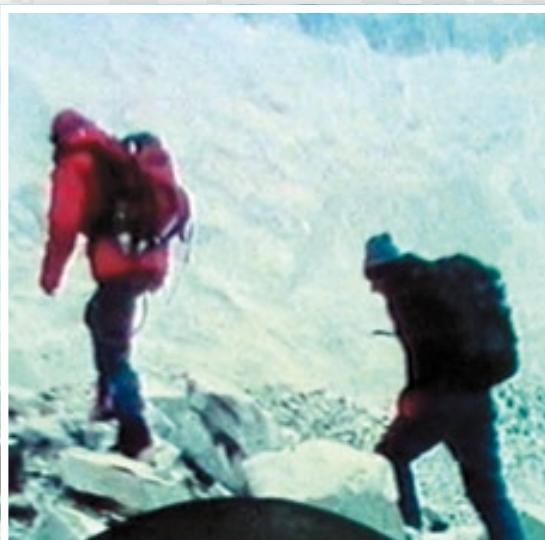
SLOVAK BEAT OF

Mt. Everest

Velká hora menom Mount Everest (nepálsky Sagarmatha, tibetsky Čomolungma) bola a zostáva snom, výzvou, či túžbou desiatok horolezecích výprav a expedícií. Horu sveta objavili začiatkom 18. storočia francúzski misionári, v rokoch 1849-1850 bola zameraná ako Peak XV, v roku 1852 ju určili za najvyšší vrchol Zeme a v roku 1865 ju pomenovali na počesť predsedu spoločnosti The Survey of India Sira Georga Everesta. Devätnásťteho júla 1984 opustila Bratislavu úvodná skupina prvej československej vedeko-horolezeckej expedície, ktorá mala za úlohu dva ciele. Vedecký, zameraný na preskúmanie problematiky ochrany národného parku Sagarmatha a športový, hodnotnou výstupovou cestou bez použitia kyslíkových prístrojov zdolať najvyšší vrchol zemegule. O tri mesiace neskôr, 15. októbra o 15:15 h vystúpili spolu so Šerpom Ang Ritom na vrchol himálajského obra ako prví v histórii československého horolezectva Slováci Zoltán Demján a Jozef Psotka. Žiaľ, Jozef Psotka, legenda československej horolezeckej generácie, pre ktorú lezenie nebolo len naplnením osobných ambícií, ale znamenalo predovšetkým mystické spojenie s prírodou, pri zostupe zahynul. Certifikát Ministerstva turistiky Nepálu, ktorý potvrdzuje úspešný výstup československých horolezcov, odovzdal vedúci výpravy František Kele do múzea v roku 1990.

The great mountain named Mount Everest (Nepalese Sagarmatha, Tibetan Comolungma) was and remains a dream, challenge or desire of dozens of climbing expeditions. The mountain of the world was discovered at the beginning of the 18th Century by French missionaries, in 1849-1850 it was located as Peak XV, in 1852 it was stated as the highest peak of earth and in 1865 it was named in honor after the chairman of the company The Survey of India - Sir George Everest. On 19th July 1984 a preparatory part of the first Czechoslovak scientific-climbing expedition, which had two goals for its aim, left Bratislava. Scientific goal was focused at the reconnaissance of problems of saving environment of national park Sagarmatha. Sports goal was focused at reaching the highest peak of earth using a worthwhile track without oxygen apparatuses. Three months later, on 15th October at 3:15 PM, first climbers in Czechoslovak history - Zoltán Demján and Milan Psotka together with sherpa Ang Rita accessed the top of Himalaya giant. Unfortunately, Jozef Psotka, a legend of the Czechoslovak climbing generation, for which the climbing was not only fulfillment of personal ambitions but represented mainly mystical connection with nature, died when descending. A certificate of Ministry of tourism of Nepal, which confirms successful ascent of Czechoslovak climbers, was delivered to museum by head of delegation František Kele in 1990.

Martina Moravcová (1994)

Anton Švajlen, Bohumil Golian (1996)

Stáhovanie depozitáru v Kremnici (2001) /
A moving of depositary in Kremnica (2001)

Vladimír Černušák, Karol Divín (1996)

Stanislav Dutka, Vladimír Černušák ,
rozhovor pre Slovenský rozhlas (1995) /
Stanislav Dutka, Vladimír Černušák ,
interview for the Slovak Radio (1995)

Artur Takac (športový riaditeľ MOV), Vladimír Černušák,
Vladimír Miller (1994) / Artur Takac (Sports Director of the IOC),
Vladimír Černušák, Vladimír Miller (1994)

Jan Starší (1995)

Otvorenie výstavy Šport a umenie (1999)
The exhibition Sport and Art, opening ceremony (1999)

Vladimir Dzurilla, Jaromír Perútka (1995)

Igor Mráz, Jozef Múdry, Anton Urban (2004)

Darina Salátová, externá pracovníčka v Kremnici /
Darina Salátová, the external staff member in Kremnica

Stretnutie basketbalových generácií Slovenska (1991) /
The meeting of Slovak basketball generations (1991)

10. výročie múzea (1995) / 10th anniversary of the Museum (1995)

Beh olympijského dňa, Nové Zámky (2008) /
The Olympic Day Run, Nové Zámky (2008)

Alojz Ovečka, František Tokár (1992)

Múzeum na Všeobecnej výstave v Prahe (1991) /
The museum at the General Exhibition in Prague (1991)

Walter Teöke, dlhoročný spolupracovník múzea /
Walter Teöke, the long-time co-worker of the Museum

Diana Skotnická, Alena Vrzaňová, Martin Skotnický,
Dagmar Kovářová (2001)

Spomienkové stretnutie na Ladislava Zacharidesa
v Kremnici (2006) / A commemorative meeting
on Ladislav Zacharides in Kremnica (2006)

Ernest Demetrovič, Ján Hnilický, Jozef Husár, Jaromír Perútka (1988)

Eva Blahová, Karol Kállay, Kamila Magálová (2008)

Hilda Múdra s priateľkami (2008) / Hilda Múdra with friends

Zasadnutie Komisie pre tvorbu zbierok (2010) /
The session of the Museum's commission to create collections (2010)

Bohumil Golian, Ján Feriančík, Dušan Mešár (1995)

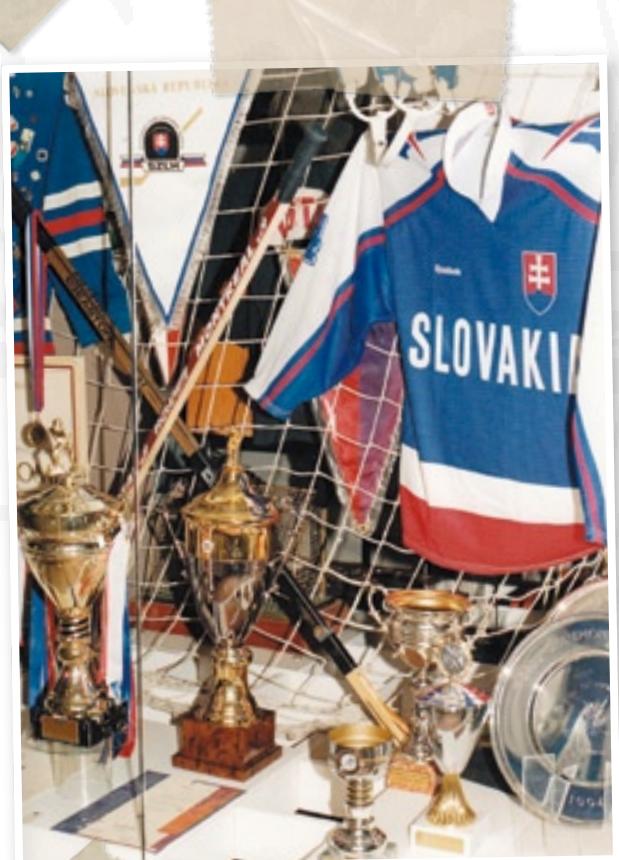

Otvorenie výstavy k ZOH 1998 /
The opening ceremony of the exhibition to the WOG 1998

Kolkáreň v Bratislave - pracovisko múzea do roku 2006 /
The bowling alley in Bratislava – the Museum's workplace till 2006

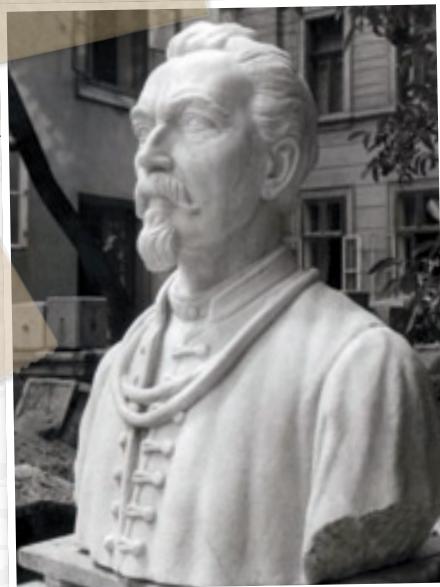

Depozitár múzea / The Museum's depository

Najťažší zbierkový predmet múzea – mramorová busta Dr. M. Tyrša / The heaviest item in museum's collection – Dr. M. Tyrš marble bust

Stála expozícia histórie lyžovania na Slovensku v Kremnici / The Permanent exhibition of history of skiing in Slovakia in Kremnica

Múzeum telesnej kultúry v SR (ďalej MTK v SR) bolo zriadené dňa 24. 10. 1985 zriaďovacou listinou Predsedníctva Ústredného výboru Československého zväzu telesnej výchovy (ČSZTV), podľa čl. 33 ods. 2 písm. h) a i) Stanov ČSZTV ako účelové zariadenie Slovenského ústredného výboru ČSZTV bez právnej subjektivity. Po zániku ČSZTV a prevzatí nástupníctva Slovenským združením telesnej kultúry (SZTK) bolo múzeum zaradené do systému SZTK ako špecializovaný organizačný útvar SZTK s celoslovenskou pôsobnosťou. SZTK vystupuje vo vzťahu k múzeu ako zriaďovateľ.

Múzeum je evidované v registri Ministerstva kultúry v SR pod regisračným číslom RM 66/2000 ako celoštátne špecializované múzeum s komplexnou múzejnou dokumentáciou v oblasti svojej špecializácie. V súlade so svojím poslaním vykonáva koordináčné, metodické, vzdelávacie a informačné činnosti v oblasti svojej špecializácie. Poslaním Múzea telesnej kultúry v SR je na základe prieskumu a vedeckého záujmu zhromažďovať, vedeckými metódami zhodnocovať a odborne spravovať predmety múzejnej hodnoty s afinitou k dejinám telesnej výchovy, športu a turistiky na Slovensku a iným aktivitám telesnej kultúry so vzťahom ku Slovensku.

(zo štatútu múzea)

Počas 25 rokov činnosti obohatilo múzeum vyše 27 000 predmetov zbierkovej povahy. Neodmysliteľnú súčasť múzea tvorí aj fotoarchív s viac ako 25 000 fotografiami a špecializovaná knižnica s 12 000 zväzkami historickej športovej literatúry. Od roku 2002 múzeum spravuje v Kremnici Stálu expozíciu histórie lyžovania na Slovensku.

Publikácia je venovaná spomienke na prof. Jaromíra Perútka, iniciátora založenia Múzea telesnej kultúry v SR, pri príležitosti jeho nedožitých 80. narodenín. Zároveň je podakovaním za spoluprácu všetkým spolupracovníkom a podporovateľom múzea v jeho dvadsaťpäťročnej histórii.

Museum of Physical Culture of the Slovak Republic has been established on 24th October 1985 by the establishing deed of Chairmanship of the Central Committee of Union of Physical Education of Czechoslovakia (ČSZTV) according to article 33, paragraph 2, letter h) and i) of the statute of ČSZTV as a purpose facility of the Slovak Central Committee of ČSZTV without legal subjectivity. After termination of ČSZTV and seizing succession by the Slovak Association of Physical Culture (SZTK) the museum was included into the system of SZTK as a specialized organizational structure of SZTK with a sphere of activity on the territory of Slovakia. SZTK acts as an establisher towards museum.

Museum is recorded in a register of Ministry of Culture of the Slovak Republic under a registration number RM 66/2000 as specialized museum for the whole country, with complex museum documentation in a field of its specialization. In a concordance with its mission museum carries out coordination, methodology, education and information activities in the field of its specialization. The mission of the Museum of Physical Culture of the Slovak Republic is to gather (on the basis of research and scientific interest), to appreciate (by means of scientific methods) and to manage in an expert way subjects of museum value which have an affinity to the history of physical education, sport and tourism in Slovakia and with other physical education activities connected with Slovakia.

During twenty five years of its activity museum was enriched by over 27 thousands of items of collection character. Photo archive, with over 25 thousand pictures, and a library, with 12 thousand volumes of sport historic literature, represents a part of museum. Since 2002 museum administers permanent exhibition of history of skiing in Slovakia in Kremnica.

Publication is dedicated to the memory of the professor Jaromír Perútka – initiator of foundation of the Museum of Physical Culture in Slovakia on the occasion of nonlived 80th birthday. At the same time it represents acknowledgement for cooperation to all co-workers and supporters of museum in its twenty five years history.

Zamestnanci / Employees

1986 –	Xénia Sitarčíková
1986 – 1988	PhDr. Ján Hnilický
1986 – 1987	PhDr. Ján Feriančík
1987 –	PhDr. Zdenka Letenayová
1988 – 1995	PhDr. Jozef Husár, CSc.
1988 – 2005	PhDr. Igor Machajdík
1997	Marta Golianová
2005 –	Mgr. Viliam Karácsony

Riaditelia múzea / Directors of the museum

1986 - 1988	PhDr. Ján Hnilický
1988 - 1995	PhDr. Jozef Husár, CSc.
1995 -	PhDr. Zdenka Letenayová

Použitá literatúra / Used literature

Archív Múzea telesnej kultúry v SR
Bakalář, Robert: Zlatý expres. Príbeh Antona Tkáča. Šport. Bratislava 1980.
Encyklopédia stolného tenisu Slovenska. Presskop. Bratislava 1996.
Hornáček, Imrich: Chile 1962. Šport. Bratislava 1962.
Hornáček, Imrich : Mexiko predolympijské. Šport. Bratislava 1966 .
Kele, František a kol.: Everest. Prvá československá expedičia na najvyššom vrchu sveta. Šport. Bratislava 1986.
Krnáč, Ladislav: Tisíc hviezd. Svetová atletika - ženy. Timy. Bratislava 2004.
Kšíňan, Jozef - Mráz, Igor: 80 belasých rokov. Slovan Športmedia. Bratislava 1999.
Mráz, Igor: Preslávili Slovensko. S - Globus. Bratislava 1991.
Osemdesiat rokov slovenského hokeja. Marketing SZLH. Bratislava 2009.
Petrík, Borislav: Fanulo. Šampión Európy. Bopo. Bratislava 2002.
Pondelík, Josef: Praha – Varšava. Největší závod Jana Veselého. ČOS. Praha 1950.
Pondelík, Josef: Jan Veselý. Život v pelotonu. Naše vojsko. Praha 1968.
Moravcová, Martina – Souček, Lubomír: Martina s rodokmeňom Evy. Ikar. Bratislava 2003.
Sto dvadsať rokov krasokorčuľovania na Slovensku. SKZ. Bratislava 1991.
Šimo, Marián: Zlatá za život. Perez K+K. Bratislava 2009.
Vyhľídal, František – Kríž, František: Kronika mistrovství světa v ledním hokeji 1920 – 2005. Finidr. Praha 2005
Zeman, Luboš: Hrdina ciest, majster športu Vlastimil Ružička. Šport. Bratislava 1957.
Zerer, Anton: Hry a sny. Play Fair. Bratislava 2007.
Zerer, Anton: Ked' nebo zamrzne, obúva si božské korčule? Timy. Bratislava 2003.
Zerer, Anton: Zátoka šampiónov. Play Fair. Bratislava 2009.

25
1985
-
0102

2010 ▾

1990 1991 1992 1993 1994 1995 1996 1997 1998 1999 2000 2001 2002 2003 2004 2005 2006 2007 2008 2009 ▾ 2011 2012 2013 2014 2015 2016 2017 2018 2019 2020 2021 2022 2023 2024 2025 2026 2027 2028 2029 2030